

V dubnové rozesílce s číslem 8/2020 najdete upozornění na akce, programy i grantové výzvy.

I v tomto čísle přinášíme odkazy a doporučení na pomocníky pro **online učení**. Jsme rádi, kolik se jich objevuje a že se na nich podílejí i členové LÍSKY. Náměty na společný čas a výuku venku z programu **Učíme se venku** najdete na str. 11.

V LÍSCĚ nadále pokračujeme ve vyhledávání a sdílení informací, práci na nových programech a metodikách, výrobě pomůcek, úklidu knihovny. V polovině je osvětová kampaň **Ptáci – žijí tady s námi**, (viz str. 4 a 5) a chystáme spuštění dalších dvou kampaní – na podporu přírodních zahrad a Fair trade (viz str. 2, 6 a 7).

Z významných dnů připomínáme: 22. 4. – Den Země, 24. 4. – Mezinárodní den skautů a skautek, Světový den laboratorních zvířat, 29. 4. – Mezinárodní den tance, 30. 4. – Filipojakubská noc (slet čarodějnic).

Připravili jsme pro Vás rozesílku 8/2020. Některé texty zůstávají beze změny, slouží jako rychlý zdroj informací.

Nové texty jsou označeny ikonkou

<http://www.liska-evvo.cz/rozesilka>

V PŘÍLOZE NAJDETE:

- 1 Ptáci žijí tady s námi – banner
- 2 Soutěž Kamarádi z ptačí říše
- 3 Metodický list PTÁCI (ML)
- 4 Pracovní listy PTÁCI (PL)
- 5 VIS BK_Centralpark

Sledujte prosím web a Facebook LÍSKY, kde vás budeme aktuálně informovat o konání/rušení akcí.

Akce do DIÁŘE:

1.–31. května	Měsíc školních zahrad www.mesicskolnichzahrad.cz
Sobota 9. května	Férová snídaneň – snídáme doma www.ferovasnidane.cz
Čtvrtek 8. října	Setkání MŠ a sítě Mrkvička www.liska-evvo.cz
Čtvrtek 12. listopadu	XX. Krajská konference o EVVO, téma: Cíle udržitelného rozvoje www.liska-evvo.cz

Klub LÍSKY

Pokud se vám líbí programy a činnosti LÍSKY, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje. Pokud si přejete, aby děti i dospělí byli více venku, rozuměli životnímu prostředí a pomáhali o ně pečovat, přidejte se k nám. Staňte se členem Klubu LÍSKY. Svým členstvím podpoříte lískové programy, stanete se součástí dění a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte. Členem Klubu může být i rodina, škola či organizace. Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Osvětové kampaně LÍSKY

Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve Zlínském kraji (celoročně)

Ptáci – žijí tady s námi (1.–30. dubna)

Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené (9.–31. května)

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny (1. května – 30. června)

Stromy a my (15. září – 31. října)

Po dobu trvání dané kampaně poskytujeme informace a rady k tématu, náměty a metodické listy pro práci s dětmi. V regionu jsou připravovány programy, výstavy, dny otevřených dveří, slavnosti, semináře a exkurze atd.

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Pozvánky

Férová snídaně

Letos budeme férově snídat doma!

Podívejte se, jak se můžete nově zapojit.

- dejte své město na mapu – všechna místa s vašimi snídaněmi (50 míst za 14 dnů) jsme museli bohužel zrušit, rádi tam ale přidáme obecně vaše město (pokud vaše město nebo obec na mapě ještě není, přidejte ho tam krátkou registrací na <http://bit.ly/ferova-snidane-mapa>, ukažte, že se férově bude snídat i u vás,
- zúčastněte se facebookové události – vytvořili jsme jednu centrální událost <http://bit.ly/ferova-snidane-udalost>, přidejte svou účast a sdílejte událost mezi své kamarády,
- přidejte si na facebooku rámeček Snídám férově – na svůj profilový obrázek ho můžete přidat www.facebook.com/profilepicframes, vyberte tam Snídám férově od Fairtrade Česko a Slovensko,
- použijte **hashtag #SnidamFerove** – při sdílení svých příspěvků nebo fotek z pečení, nákupu nebo samotné snídaně použijte v textu také společný hashtag.

Pokud máte nějaký vlastní nápad, jak se do podpory pěstitelů letos zapojit, podělte se s námi! Napište mi prosím nebo zavolejte. Sledujte nás na

www.ferovasnidane.cz

www.facebook.com/ferovasnidane

V sobotu 9. května 2020 posnídejte doma lokální a fairtradové dobroty!

Den Země, 22. dubna 2020

Den Země se začal slavit před 50 lety.

Druhého února 2020 se v novinách The New York Times objevil celostránkový inzerát, zvoucí všechny, kterým není osud Země lhostejný, k připojení se k již padesátému Dni Země. Výraz „Earth Day“ nebo-li „Den Země“ se poprvé objevil v inzerátu v roce 1970.

Den Země je každoroční událost organizovaná 22. dubna. Je zaměřena na propagaci programů a podporu ochrany životního prostředí ve společnosti. V roce 1970 zburcoval první inzerát přes dvacet milionů Američanů a Den Země v USA vedl ještě v tom samém roce k vytvoření EPA (Environmental Protection Agency), zákonů o ochraně ovzduší, vody a ohrožených druhů (Clean Air Amendments, Clean Water Act, and Endangered Species Act).

OSN začala Den Země organizovat o rok později, a v roce 1990 se k USA připojil zbytek světa a 22. duben se stal Mezinárodním dnem Země. Od roku 1990 se Den Země slaví také v České republice.

Den Země slaví víc jak miliarda lidí ve více jak 193 státech světa a stal se tak největším sekulárním svátkem, do kterého jsou zapojeni lidé společně bez ohledu na původ, víru či národnost.

www.geobusiness.cz/den-zeme-50-let/

Pátá Národní fairtradová konference, úterý 10. listopadu 2020, Praha v prostorech CAMPu (Centrum architektury a městského plánování, Vyšehradská 51, Praha 2),

Národní fairtradová konference je určena členů řídicích skupin Fairtradových měst a škol. Jejím cílem je vytvářet společný prostor pro sdílení praktických zkušeností a kontaktů, spolupráci i vzájemnou motivaci k podpoře fair trade v České republice.

<https://fairtrade-cesko.cz>

Líška

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 8/2020

strana 2

Náměty, doporučení, inspirace a příklady dobré praxe

- **Do práce na kole.** Šlápněte do pedálů evoluce. Registrujte se do výzvy **Do práce na kole – AutoMat** do konce dubna. www.dopracenakole.cz
- **Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)**
17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.
www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/
- **Programy NaZemi**
Určeny pro mladé lidi od 16 let i dospělé. První aktualizovaný program Kdo je za vodou? se věnuje mapování míst a příčin nedostatku pitné vody, <https://nazemi.us5.list-manage.com>
Nově vzniká Klimatická lekce. Viz nabídka všech vzdělávacích programů <https://nazemi.cz>, programy@nazemi.cz
- **NaZemi otvírá online skupinu pro pedagogy**
Minulý týden přesunuli do online prostoru podpůrnou skupinu pro pedagogy a pedagožky a protože to fungovalo dobře, zahajují od tohoto týdne pravidelná online podpůrná setkání pro ty, co učí a musí teď učit na dálku. Více informací najdete na bit.ly/onlinepodpurnasetkani.
- **Lapbook.** Jednou z možností, jak s dětmi udělat zajímavý přehled probraného učiva, který by jim byl při opakování k dispozici, je vytvoření lapbooku. Jedná se o interaktivní encyklopedii, knihu či sešit, který tvoří sami děti (nebo učitelé). Do lapbooku se vejde mnoho zajímavých informací a zápisků z klasického sešitu. Během střihání, lepení a hledání zajímavostí si žáci dané učivo nenásilnou formou procvičují. Lapbook je také výborný pomocník při prezentaci učiva. <http://zakatedrou.cz/>
- **Badatelé** • Co se člověk učí, když bádá?
Bádání je mnohostranná činnost a žákyňe a žák, který ji využívá se učí spoustu životních dovedností.
SPOUSTU BADATELSKÝCH LEKCÍ NALEZNETE:
 - lekce pro 1. a 2. stupeň ZŠ a SŠ, <http://badatele.cz/cz>
 - tipy a nápady na odpovědi všedního dne <https://globe-czech.cz/cz/badatelstvi>
 - Příručka pro badatele, kteří chtějí měnit svět <https://bit.ly/2vuFvEU>
 - Průvodce, když chcete začít učit badatelsky <https://bit.ly/39wRl0m>
 - Návod jak hodnotit badatelsky orientované vyučování <https://bit.ly/38ngFFB>
- **Fridays For Future Česká republika,** www.facebook.com/fridaysforfuture.cz
- **Zapojte se a sledujte iniciativu Ministerstva životního prostředí #dostbyloplastu** www.mzp.cz/ či www.nepetuj.cz
- **STOP palmovému oleji,** www.stoppalmovemuoleji.cz/
- **DO PŘÍRODY SE SMÍ**
Inspirace z Kanceláře Českého svazu ochránců přírody (ÚVR ČSOP)
 - **Do přírody se smí – mokřady**
Právě teď je doba, kdy vrcholí námluvy jedné z našich nejohroženějších skupin živočichů - obojživelníků. Pojdme nějaké najít! Stačí, když budeme v našem okolí hledat vodu. V krajině je jí málo a v kombinaci se suchem, které přichází, je každý mokřad, ve kterém voda vydrží aspoň do začátku léta, nesmírně důležitý. A může to být i malá louže, která umožní našim obojživelníkům úspěšně se rozmnožit a přežít. Český svaz ochránců přírody zřídil mapu takových mokřadů. Je na stránce nasemokradu.cz (bez www!). Každý se do ní může podívat na mokřady ve svém okolí. Může doplnit další či u již popsaných upřesnit jejich stav nebo co živého v mokřadu pozoroval. Na mapě bohužel přibývají i černé tečky u mokřadů, které byly definitivně zničeny. I přesto však platí, že mokřady, o kterých víme, mají větší šanci na ochranu, než mokřady, o kterých se neví.
Mokřadem se rozumí pramínek, studánka, mokřina na louce, v lese i na poli, tůňka, jezírko či slepé rameno říčky. Dospělé obojživelníky, jejich vajíčka či pulce naleznete v mokřadech právě teď. Jejich druh nemusíte určit přesně. Ono je to někdy dost těžké. Mohou vám k tomu pomoci například tyto stránky: www.obojzivelnici.wbs.cz/Urcovani.html
Když už se vám povede obojživelníka najít, podělte se o svůj nález a zúčastněte se naší soutěže. Na e-mail souteze@csop.cz pošlete fotku (nebo i několik), video, nahrávku hlasu nebo obrázek, to vše s přesným určením místa (nejlépe GPS souřadnicemi). Přidejte i fotku s odpadky, které cestou nasbíráte _ naše tradiční akce Uklidme svět je sice odložená, ale jednotlivci čistit přírodu mohou! Kdo nemůže či nechce fotit, může z výpravy napsat třeba reportáž Vaše úlovky pošlete do 26. dubna, spolu s kontaktem na vás. Nejlepší čeká odměna.
 - **Na procházku s pytle**
Nezapomeňte, že do konce dubna probíhá soutěž Na procházku s pytle - v ní si připomínáme, že právě teď měla vrcholit tradiční akce Uklidme svět! Uklízet odpadky individuálně lze a kromě toho i fotit jarní květy. Více na www.csop.cz/index.php?m_id_old=1000&m_id_akt=9581
 - **Koukej, kde co lítá!**
Akce Koukej, kde co lítá je pro ty, kdo mají zahrady a zajímají je ptáci. Potrvá až do konce vyhlášeného mimořádného stavu. Více na: www.csop.cz/index.php?m_id_old=1000&m_id_akt=8647
 - **Zlatý list v karanténě**
Nejen pro děti rozhodně doporučujeme i Zlatý list v karanténě (<https://cs-cz.facebook.com/ZlatyList>), který připravuje Sdružení mladých ochránců přírody ČSOP.

Petr N. Stýblo, Kancelář ÚVR ČSOP

Osvětová kampaň Ptáci – žijí tady s námi

11. ročník, 1. 4.–2. 5. 2020

Hlavním cílem kampaně je osvěta ptačího tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k ptactvu a životnímu prostředí. Klíčovou akcí je Mezinárodní den ptactva (1. dubna). V rámci kampaně se na území Zlínského kraje konají rozmanité aktivity. Najdete je v kalendáři akcí. Téma je podpořeno různými materiály a metodickými listy.

JAK SE MŮŽETE ZAPOJIT VY?

1. Přípravou a realizací tematické aktivity, například:

- vyhlášením výtvarné, foto či znalostní online soutěže,
- realizací činnosti venku v přírodě, např. s využitím námětů z programu Učíme se venku, <https://ucimesevenku.cz/laborator-venku/>
- pozorováním ptactva v přírodě či z okna nebo balkonu, např. monitoring čápa,
- zhotovením krmítka, budky nebo pítka,
- výsadbou keřů, živých plotů,
- vytvořením zajímavé prezentace, plakátu, lapbooku (*Lapbook je interaktivní 3D kniha, kterou si žáci vyrábějí sami. Jedná se o knihu, která vytváří ucelený soubor informací, zajímavostí a aktivit na dané téma, <http://zakatedrou.cz>*),
- vytvořením zajímavého výukového materiálu či pomůcky,
- odkazem na tematické filmy, zajímavé články, publikace a pomůcky apod.

2. Sdílením kampaně na vašem Facebooku či webu

- umístěním banneru kampaně na váš web
- sdílením aktivit na vašem FB, webu apod.
- můžete přispívat svými zkušenostmi, příběhy, příklady dobré praxe, postřehy nebo i odbornými názory, poradenstvím či náměty na aktivity.

Facebookový profil kampaně najdete zde <http://www.liska-evvo.cz/>

CO MUSÍTE PRO ZAPOJENÍ UDĚLAT:

Pošlete nám základní info o akci, kontaktní údaje, příp. foto či obrázek. Zasláné příspěvky zcela jistě zveřejníme a některé i oceníme. www.liska-evvo.cz/doc/ptaci-ziji-tady-s-nami

- Na webu naši ptáci najdete spoustu zajímavostí z ptačí říše.

www.nasiptaci.info/ptaci-rady/ptaci-obecne

- Tip na pár aplikací, které se budou hodit nejen při objevování tajů ptačího života.

<https://avifauna.cz/7-mobilnich-aplikaci-ktere-vam-v-terenu-usnadni-zivot>

11. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPANĚ PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI		
1.–30. 4. 2020	Kalendář místních a regionálních akcí ve Zlínském kraji	
Průběh roku 2020 je JIHČKA OBECNÁ www.birdlife.cz	NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ A ČAS - KONTAKT NA PORADATELE
	Sovi odpodněne 22. 3. 2020	Muzeum regionu Valašsko, Horní náměstí 2, Vsetín tyller@muzeumvalassko.cz
1.–30. DUBNA 2020		
	Kamarádi z ptačí říše soutěž	LÍSKA, z.s. infoevvo@seznam.cz
	Učíme se venku náměty na pozorování a aktivity	TEREZA, LÍSKA https://ucimesevenku.cz/ - www.facebook.com/ucimesevenku.cz/
	Ptáci před objektivem výstava fotografií	Zámek Lešná u Valašského Meziříčí tyller@muzeumvalassko.cz
	Pozoruj ptáky! pozorování na doma	Střední škola KOSTKA, Vsetín jaroslavasevcikova@seznam.cz
	Salve aves! Vítejte doma, čápe a jiríčko! monitoring v terénu	Střední škola KOSTKA, Vsetín jaroslavasevcikova@seznam.cz
	Monitoring čápů	Česká společnost ornitologická, celostátní akce https://cap.birdlife.cz
	Pozorování krmítka na Makově	Makov www.makov.cz/webkamera.html
	Soutěž v pozorování ptáků	Český svaz ochránců přírody, celostátní akce www.csop.cz
  		
20. 3. Světový den vrbů 1. 4. Mezinárodní den ptactva 2. 5. Vítání ptačího zpěvu		
Metodické listy do výuky či materiály k tématu můžete získat v LISCE - infoevvo@seznam.cz		
Více informací na www.liska-evvo.cz a na webech zapojených partnerů. www.facebook.com/ Ptáci – žijí tady s námi		
   		

■ Líska vyhlašuje soutěž KAMARÁDI Z PTAČÍ ŘÍŠE.

Soutěžní úkol číslo 1:

PTAČÍ MASKA

Soutěžní úkol číslo 2:

PTAČÍ PŘÍBĚH

Soutěžní úkol číslo 3:

POMÁHÁM PTAČÍM SOUSEDŮM

Doporučený věk: 4–11 let

Vyberte si aspoň jeden ze soutěžních úkolů.

Úkoly, fotografie i obrázky, opatřené kontaktními údaji: jméno a příjmení autora, škola, věk, e-mail, zasílejte do 4. 5. 2020 na adresu: infoevvo@seznam.cz, HESLO: Ptáci

Propozice najdete v příloze nebo na webu www.liska-evvo.cz/doc/ptaci-ziji-tady-s-nami

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LISKY 8/2020

strana 4

Osvětová kampaň Ptáci – žijí tady s námi, souhrn námětů odjinud

■ Ptákem roku je jiríčka obecná

Titul opeřenci, který žije v blízkosti lidí a na zimu odlétá do Afriky, udělila Česká společnost ornitologická (ČSO) – chce tak upozornit na ubývání vhodného životního prostředí pro ptáky vlivem stavebnictví a zásahů do hnízdišť.

www.liska-evvo.cz/doc/ptakem-roku-se-stala-jiricka-obecna

■ Ptačí svět. Co číst?

Naprostě unikátní přehled publikací, pomůcek a odkazů.

<https://pesleri.blogspot.com/2018/08/co-cist-opereni-krasavci.html>

■ Koukej, kde co lítá!

Akce pro ty, kdo mají zahrady. Více na:

www.csop.cz/index.php?m_id_old=1000&m_id_akt=8647

Český svaz ochránců přírody

■ Monitoring čápů

Viděli jste čápa? Zapojte se do našeho monitoringu na

<https://cap.birdlife.cz>

V České republice je téměř 1500 čapích hnízd a co se na nich děje, to zvládneme zjistit jen s vaší pomocí.

Česká společnost ornitologická

■ Učíme se venku – náměty na ptačí aktivity:

• Není krmítko jako krmítko

Doporučení na výrobu o trochu funkčnějšího krmítka

<https://ucimesevenku.cz/laborator-venku/krmitko/>

• Krmítko pod dohledem,

<https://ucimesevenku.cz/laborator-ven.../krmitko-pod-dohledem/>

• Městský ptačí detektiv,

<https://ucimesevenku.cz/laborator-v.../mestsky-ptaci-detektiv/>

• Hostina pro ptáky,

<https://jdeteven.cz/games/cz/hostina-pro-ptaky>

• Ptačí masky

<https://ucimesevenku.cz/druziny/ptaci-masky/>

Zprávy z webu a tisku

PROJEKT CENTRALPARKS

Bílé Karpaty jsou součástí karpatského oblouku, který je jedním z největších horských celků v Evropě. Ochranou jeho jedinečných přírodních a kulturních hodnot se zabývá Karpatská úmluva. Obecný rámec úmluvy pak v konkrétní rovině naplňují mnohé projekty zaměřené na ochranu přírody a péči o kulturní dědictví.

Jedním z těchto projektů je Centralparks trvající od dubna 2019 do března 2022. Tento projekt je financován z programu Interreg CENTRAL EUROPE. Do jeho realizace se zapojilo 8 projektových partnerů ze 7 evropských zemí. Kromě České republiky je to také Slovensko, Rakousko, Maďarsko, Rumunsko, Polsko a Itálie. Projektovým partnerem zastupujícím Českou republiku je Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty.

Projekt se zaměřuje na čtyři tematické oblasti. První z nich se zabývá péčí o rozmanitost přírodních stanovišť a druhů žijících na území Karpat. Ve druhé oblasti se zkoumají ekosystémové služby, tedy přínosy přírodních stanovišť pro lidskou společnost (např. schopnost lesů zadržovat vodu). Třetí tematická oblast je zaměřena na rozvoj takových forem cestovního ruchu, které nebudou poškozovat přírodní hodnoty, narušovat místní kulturu, ale naopak se stanou finančním i rozvojovým přínosem pro místní komunity. Čtvrtá oblast se zabývá komunikací mezi chráněnými oblastmi a místními komunitami. Výstupy budou zahrnovat vzdělávací programy, školení, semináře i společnou karpatskou strategii ochrany přírodních hodnot a rozvoje udržitelného cestovního ruchu. Součástí projektu je také setkání představitelů Karpatské soustavy chráněných území (CNPA), které je plánováno na konce roku 2020, a hostit by jej měly právě naše Bílé Karpaty.

Marie Petrů

Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou

Tři litry na metr místo deseti.

Do horské spížirny si letos pro vodu nesáhneme.

Česko má před příchodem jara a léta třikrát menší zásobu vody, než mělo v loňském roce. Pokud nebudou jaro a léto chladné a deštivé, českou krajinu čeká opět suchá sezona.

Třikrát méně vody než loni touto dobou je ve sněhu, který stále leží na hřebenech českých hor. Nižší jsou i průtoky řek. To vyplývá z čerstvé srovnávací zprávy Českého hydrometeorologického ústavu. Ten porovnával hydrometeorologickou situaci a stav sucha v březnu 2019 a 2020.

Celý článek zde: www.seznamzpravy.cz/clanek/tri-litry-na-metr-misto-deseti-do-horske-spizirny-si-letos-pro-vodu-nesahneme-96820

Osvětová kampaň Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny, 8. ročník, květen až červen

Hlavním cílem kampaně je osvěta budování a využívání přírodních zahrad. Klíčovou akcí je Měsíc školních zahrad a víkend otevřených zahrad.

V rámci kampaně se na území Zlínského kraje konají rozmanité aktivity. Najdete je v kalendáři akcí.

Téma je podpořeno různými materiály a metodickými listy.

JAK SE MŮŽETE ZAPOJIT VY?

1. Přípravou a realizací tematické aktivity, například:

- vyhlášením výtvarné, foto či znalostní online soutěže,
- realizací činnosti venku v zahradě a okolní přírodě, např. s využitím námětů z programu Učíme se venku, <https://ucimesevenku.cz/laborator-venku/>
- budováním prvků v zahradě,
- výsadbou stromů, keřů, živých plotů, motýlí louky apod.,
- vytvořením zajímavé prezentace, plakátu, lapbooku,
- vytvořením zajímavého výukového materiálu či pomůcky,
- odkazem a doporučením na tematické filmy, zajímavé články, publikace a pomůcky apod.

2. Sdílením kampaně na vašem Facebooku či webu

- umístěním banneru kampaně na váš web
- sdílením aktivit na vašem FB, webu apod.
- můžete přispívat svými zkušenostmi, příběhy, příklady dobré praxe, postřehy nebo i odbornými názory, poradenstvím či náměty na aktivity.

Facebookový profil kampaně najdete zde www.liska-evvo.cz/

CO MUSÍTE PRO ZAPOJENÍ UDĚLAT:

Pošlete nám základní info o akci, kontaktní údaje, příp. foto či obrázek. Zasláné příspěvky zcela jistě zveřejníme a některé i oceníme. www.liska-evvo.cz/doc/prirodni-zahrada-priroda-pod-nasimi-okny

■ Příhody ze zahrady lišky Bystroušky

Kolegové v Přírodovědném centru Trnka při Domu dětí a mládeže Šikula v Uherském Hradišti vydávají na pokračování Příhody ze zahrady lišky Bystroušky.

Pracovní list najdete na www.ddmsikula.cz
KONTAKT: lenka.pavelcikova@ddmsikula.cz

Pomůžete Fazolkovi s hádáním? Připravili jsme pro vás křížovku. Do křížovky podle čísel doplněte anglické názvy věcí na obrázcích. Tajenkou je anglický název svátku, který se slaví na jaře.

„Já už vím. Už jsem na to přišel. To jsou“ volal Fazolka.

■ Měsíc školních zahrad 2020, květen, 3. ročník

Každoročně v květnu slavíme Měsíc školních zahrad – mezinárodní svátek, který má za cíl upozornit na možnosti, které nám nabízejí naše zahrady, hřiště a dvorky.

Původně naplánované aktivity pro učitele a třídy venku v zahradě a kampaň v médiích musíme všichni přehodnotit, abychom mohli i v této nejisté a nové situaci učitele, rodiče a děti podpořit, aby si užili společný čas venku.

Tereza a platforma Učíme se Venku, za podpory Nadace Proměny Karla Komárka teď připravuje sadu 50 jednoduchých, lákavých aktivit, které mohou využít rodiče i učitelé (např. při zadávání výzev pro učení doma).

Od dubna do poloviny června, každý den (od pondělí do pátku) bude zveřejněna jedna aktivita/výzva na webech www.mesicskolnichzahrad.cz/cz/skola-doma.html a <https://ucimesevenku.cz/skola-doma/> a sociálních sítích (Fb, Ig).

MOTTO LETOŠNÍ KAMPANĚ:

Denně s dětmi alespoň na chvíli ven do zeleně + jednou týdně na procházku do přírody, vyčistit hlavu, rozhýbat tělo.

Tajemství školní zahrady

„Zahrada je živý organismus, který denně skýtá zajímavé situace. Nelze je předvídat ani připravit, a proto jsou pro děti i pro mě nezapomenutelné.“

Setkávání
Zahrada nabízí prostor pro setkávání sva, dřívě, měšice nebo společně s vaší rodinou.

Živá učebnice
Vše od zeleně, až po květy. Zahrada je plná životů a věcí. Všechno se zde děje. Všechno se zde děje. Všechno se zde děje.

Zelený ostrov
Každá zahrada je svou svou zelenou zónou. Každá zahrada má svou zelenou zónu.

Interaktivní učebna
Zahrada není jenom zelená. Zahrada nabízí, nabízí více zeleně, zeleně, zeleně a zeleně. Zahrada nabízí, nabízí více zeleně, zeleně, zeleně a zeleně.

Laboratoř
Zahrada je plná zeleně a zeleně. Zahrada je plná zeleně a zeleně. Zahrada je plná zeleně a zeleně.

Zlepšení vzdělávacích výsledků
Výukové materiály, to už není jenom zeleně. Výukové materiály, to už není jenom zeleně.

Spojenější a zdravější děti i dospělí
Tělo, hlava, srdce, to už není jenom zeleně. Tělo, hlava, srdce, to už není jenom zeleně.

Obchod s pomůckami
Zahrada nabízí zeleně, zeleně, zeleně. Zahrada nabízí zeleně, zeleně, zeleně.

Místo pro svobodnější čas
Všechno zeleně, to už není jenom zeleně. Všechno zeleně, to už není jenom zeleně.

Oslavte v květnu

Měsíc školních zahrad
www.mesicskolnichzahrad.cz

Připojte se ke školám po celém světě a využijte pestrých možností, které vám nabízí vaše zahrada, hřiště nebo dvorek.

Jak se zapojit
Napište nám v květnu čas svobodnějšího času na zahradě, hřišti nebo v blízkém parku. Napište nám v květnu čas svobodnějšího času na zahradě, hřišti nebo v blízkém parku.

Kde se inspirovat
Chcete venku vykouzlit nové aktivity? Inspirovat se můžete na Facebookových skupinách Školní zahrady, MČM a VZMÚ a Zahrady jsou.

Partneři:
Národní ústav pro vzdělávání, Ústav pro rozvoj lidských zdrojů, Ústav pro rozvoj lidských zdrojů, Ústav pro rozvoj lidských zdrojů.

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
 - **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
 - **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
 - **Ekozahrady,** <http://barevezahrady.cz/ekozahrady/>
 - **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
 - Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. **Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.**
 - **Časopis Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní mapu školních zahrad, kam můžete přidat i tu vaši.
 - **Semínkovny ve Zlínském kraji**
Iniciativa na podporu semenaření a sdílení osiva ze zahrádek, seminkovny.com
- Základní škola Vsetín, Rokytnice**
Kontakt:
Semínkovna, ZŠ Vsetín,
Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
- Centrum Veronica Hostětín**
Kontakt:
Centrum Veronica Hostětín,
č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **Výzva na šablony III zveřejněna.**
Výzva č. 02_20_080 Šablony III – mimo hlavní město Praha <https://opvvv.msmt.cz/aktualni-vyzvy/>
- **Aktuální výzva Erasmus plus.**
www.naerasmusplus.cz/cz/o-programu

- **Sdělení k realizaci ŠABLON**
Řídící orgán OP VVV si je vědom možných negativních dopadů mimořádných opatření kvůli pandemii koronaviru na realizaci šablon. Z tohoto důvodu předkládá příjemcům možná řešení k minimalizaci rizik.
Dokument je k dispozici zde <https://opvvv.msmt.cz/download/file4879.docx>
 - **Výzva Sázíme budoucnost – hlavou – srdcem – rukama**
Nadace Partnerství vyzývá: zasadte se s námi o lepší budoucnost a přidejme společně do české krajiny 10 milionů stromů pro odolná města a zdravou krajinu.
www.sazimebudoucnost.cz
- Co člověk – to strom do 5 let**
Cílem projektu je do pěti let vysázet 10 milionů stromů mimo les. Za každého občana Česka jeden. Počítadlo na stránkách www.sazimebudoucnost.cz sčítá stromy vysazované po celé České republice.
Státní fond životního prostředí ČR podpoří výsadbu komunitní zeleně dotační výzvou s alokací 100 milionů korun.
Výzva zahrnuje i podporu sazenic stromů s výškou od 121 cm a stromy ovocné.
www.narodniprogramzp.cz/dotaci-podporime-i-vysadbu-mensich-stromu
Podpořte výsadby stromů do krajiny a pošlete SMS ve tvaru **DMS STROM 90** na číslo **87 777**. Jen společně dokážeme vrátit do české krajiny život.

Výukové programy, projektové dny a exkurze pro školy

- Centrum ekologické výchovy Žabka při SVC Klubko Staré Město, www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- Centrum Veronica Hostětín, www.hostetin.veronica.cz/skoly
- Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole, www.prokrajinu.eu
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín, www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín www.hvezdarna-vsetin.cz
- Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště, www.parkrochus.cz, www.skanzenrochus.cz
- Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště, www.ddmsikula.cz
- Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou, www.bilekarpaty.cz/vis

- LÍSKA, z.s., www.liska-evvo.cz • infoevvo@seznam.cz

Exkurze na farmy,
školní farmářské dny,
projektové dny pro MŠ i ZŠ,
výukové programy:

- VODA – život v každé kapce pro 6.–8. ročník základních škol a víceletých gymnázií.
- Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hrajě o původu a zpracování potravin pro I. stupeň základních škol, školní družiny.

www.liska-evvo.cz/doc/vyukove-programy

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas

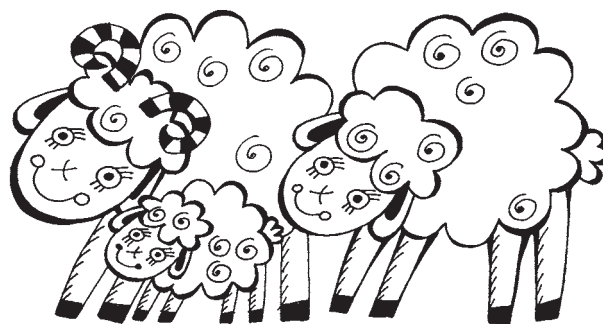
- Klimatická soutěž CO2 liga, 9. ročník. www.CO2liga.cz
- ŽA-BA-KO, Žakovská badatelská konference, Vsetín, pátek 29. května 2020, Zámek Vsetín, 10. ročník. www.liska-evvo.cz/doc/zabako

Projekty a kampaně (nejen) pro školy a skupiny dětí

- Badatelsky orientované vyučování <http://badatele.cz/cz>
- Fairtradová škola www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly
- Globální rozvojové vzdělávání www.globalnirazvojovevzdelavani.cz
- GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program, <https://globe-czech.cz/cz>
- Jeden svět na školách (mediální vzdělávání) www.jsns.cz
- Mezinárodní program Ekoškola <https://ekoskola.cz/cz>
- Odpovědná škola www.spolecenskaodpovednostfrem.cz/odpovednaskola
- Skutečně zdravá škola www.skutecnezdravaskola.cz
- Světová škola www.svetovaskola.cz
- Škola pro udržitelný život www.skolaprozivot.cz
- Žakovské parlamenty www.skolaprodemokracii.cz

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- 14I15 Batův institut Zlín, www.14-15.cz
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, www.muzeum-zlin.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Informační centrum Velké Karlovice, www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>

Žákovská kampaň Nebud' plejtvák

V lednu jsme v LÍSCĚ spustili žákovskou kampaň Nebud' plejtvák, www.liska-evvo.cz/doc/nebud-plejtvak

Děkujeme všem žákům a studentům, kteří nám posílají své plány i konkrétní příklady na omezení plýtvání potravinami. Všechny evidujeme a plánujeme ocenění. Aktuální situace je pro správné plánování spotřeby, nakupování a vaření ideální.

VSETÍN PROTI CHUDOBĚ 2019/2020

Téměř třetina všeho jídla na světě se vyhodí. Chceme začít sami u sebe, doma i ve školách.

ŽÁKOVSKÁ DEKLARACE O UDRŽITELNÉ SPOTŘEBĚ POTRAVIN

Nebud' plejtvák – přidej se k našemu **DESATERU** pravidel za snížení plýtvání jídlem.

1. Nakupuji se seznamem.
2. Nakupuji častěji, podle denní spotřeby, vyhýbám se hromadění zásob a slevovým akcím.
3. Nakupuji i tzv. „nedokonalé“ potraviny, například křivou zeleninu či tuklé jablíčko.
4. Nakupuji čerstvé regionální potraviny – zajímá mne vzdálenost jejich cesty na můj stůl.
5. Vážím si hodnoty vynaložené práce a vložené energie, vážím si jídla a snažím se snížit množství nedojedeného či vyhozeného jídla.
6. Umím správně skladovat potraviny v lednici či spíži.
7. Hospodárně využívám všechny zakoupené suroviny a potraviny.
8. Umím rozlišovat a respektuji údaje na potravinách – „Minimální trvanlivost“ versus „Spotřebujte do“.
9. Zajímám se a předložím návrh opatření jak neplýtvat jídlem ve školní jídelně – obědy, mléko či ovoce do škol.
10. Šírím osvětu a informace o udržitelné spotřebě potravin, potravinové soběstačnosti a potravinové bezpečnosti.

Napiš nám, jak podpoříš tuto vyzvu. Který bod si vybereš, jak ho budeš plnit a s kým. Klidně pošli i fotku, nebo dobrý nápad. Vybrané příklady odměníme. Díky za každého NEplejtváka!

EVROPSKÁ UNIE Evropská zemědělská a investiční fondy Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

www.liska-evvo.cz/doc/klub-ambasadoru-ft Vsetín, 1. 11. 2019

Informace a podporu najdete například zde:

<https://zachranjidlo.cz/>
<https://nesnezeno.cz/>
www.ekofood.cz

17 cílů udržitelného rozvoje

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/
www.ceskoprotichudobe.cz/?id=145-cile-udrzitelneho-rozvoje

■ EKOFOOD

Proč se každý rok vyhazuje 1/3 jídla na planetě? Kroutíte hlavou, že to přeci není možné? Bohužel ano. Kdo za to může? My všichni. Ačkoliv miliarda lidí na světě na jídlo nemá, podle Food and Agriculture Organization její ostatní v souhrnu vyhodí nebo její nějakým jiným způsobem znehodnotí za jedniný rok cca 1,3 miliardy tun

www.ekofood.cz/neplytvame-potravinami

■ Skutečná cena potravin

www.lovime.bio/
www.youtube.com/

DOPORUČENÍ JAK NA TO:

Krok 1: Udělejte si inventuru, jak na tom jste. Co a kde nakupujete. Jak a kde se stravujete. Kolik času věnujete plánování nákupů, zda si děláte seznam, co nakoupíte, co budete vařit apod.

Krok 2: Vyberte si některý z bodů desatera Žákovské deklarace. To bude váš cíl.

Například, snížím množství nedojídaného jídla (týká se bodu 5 desatera).

Krok 3: Udělejte si osobní plán, jak cíl splníte

Například:

Na talíř si dávám sám, jen tolik, kolik sním, Vytvořím seznam potravin, které nejím. Seznam ukážu rodičům/partnerovi a společně je zkusíme nahradit. Najdu způsoby, jak nesněžené jídlo dál využít.

Krok 4: Sledujte a vyhodnocujte plnění svého plánu.

Krok 5: Informujte o svém plánu další členy rodiny, kamarády a známé. Vyzvěte je k plnění DESATERA.

Krok 6: Podělte se o své úspěchy.

Napište nám, co konkrétně děláte pro neplýtvání potravinami. Jaký je váš cíl a osobní plán. Které body a jak se vám daří plnit a zavést do běžného života. Vybrané příklady zveřejníme a oceníme.

Krok 7:

Radujte se z titulu „Nejsem plejtvák!“

Těšíme se na uplatnění DESATERA ve vašich školách či domovech.

Váš Klub ambasadorů fair trade

www.liska-evvo.cz/doc/klub-ambasadoru-ft

■ Komunitní farmářské tržiště SCUK.CZ

Podporuje pomalé nakupování, které znamená nakupovat udržitelněji, neplýtvat jídlem, rozmýšlet nad každým nákupem. Mít povědomí o tom, kdo potraviny vypěstoval, za jakých podmínek a jak se k nám dostala.

■ Zdravý talíř – ještě lepší!

Výživová doporučení Margit Slimákové, www.margit.cz/pruvodce-sku-jidlem/

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 8/2020

strana 9

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Nabídka akreditovaných vzdělávacích programů pro ŠABLONY II pro skupiny pedagogů z jedné i více škol:

- EVVO, Učíme se venku, projektová a tematická výuka v EVVO,
- polytechnické vzdělávání, formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ a ZŠ,
- školní přírodní zahrada, vzdělávání na školní zahradě,
- osobnostně sociální rozvoj,
- projektové dovednosti v EVVO,
- výtvarné a rukodělné činnosti.

Informace a přihlášky: koutna.iva@seznam.cz

Publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníci

- **Jak učit POLY.** Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO). Průvodkyní programu je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, výukové programy, projektové dny, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, pomůcky.

Informace a objednávky: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840

<http://www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6>

- **Jarní výpravy ven s Deníkem do divočiny.**
<https://jdeteven.cz/portfolio/cz/denik-do-divociny>

- **Bulletin Mrkvička i Bedrník otvírají svůj archiv.**
www.e-bedrnik.cz/informacni-bulletin-mrkviccka-dosud-vydana-cisla/cisla-zdarma-2/

- **Včely a včelky.**
Článek plný včelích knih, materiálů, pomůcek, odkazů na videa a výlety.
<https://pesleri.blogspot.com/2020/04/jak-na-vcely.html>

- **Zahrada, která učí.** Druhý rozšířený dotisk oblíbené učebnice. Cílem publikace je nabídnout učitelům základních i středních škol praktické informace při budování školní zahrady. Ale vytvořit zahradu nestačí, musíme v ní umět učit. Proto se dvě třetiny této příručky zabývají právě výukou v zahradě. Publikace se věnuje rovnoměrně výuce v zahradě matematiky, jazyků, fyziky, zeměpisu, dějepisu, chemie i přírodopisu. Nechybí ani kapitola o vnímání přírody a badatelsky orientované výuce.
www.chaloupky.cz/zahrada-ktera-uci

- **ZAČÍNÁME VYSTŘIHOVAT**

V E-Obchůdku Rezekvitek najdete krásné vystřihovánky od Betexy. Nakreslila je Blanka Ponížilová, autorka Lesních čarování. Jsou vhodné pro děti od čtyř let, hned ve čtyřech variantách: V lese, Na louce, U vody a Zahrada.

Více zde: www.rezekvitek.cz/?idm=33

V LÍSCE Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

- **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY,** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy. **Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace,** alcedo@alcedovsetin.cz

Pomocníci pro online učení a výuku

- **Výuka online přehledně**
www.eduin.cz/ucit-online/
- **Česká televize spouští ČT edu:** V tuto chvíli ČT edu nabízí přes 3 000 vzdělávacích videí z pořadů České televize. Video jsou přehledně rozdělena podle stupňů, předmětových oblastí i témat tak, abyste se co nejlépe dostali k tomu, co Vás zajímá a láká. A přestože už nyní ČT edu pokrývá přes dvacet předmětů a oblastí, některé chybí. To proto, že ani obsah ČT edu není v tuto chvíli ještě finální. Plánují jej dále doplňovat a rozšiřovat.
- **Plakáty aktivit pro rodiny na doma**
www.liska-evvo.cz/doc/plakaty-aktivit-pro-rodiny-na-doma
- **Učíme se s dětmi venku**
<https://ucimesevenku.cz/jaro/>
Národní parky nabízejí své výukové materiály online,
<https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/ucite-se-doma-o-prirode-narodni-parky-nabizeji-sve-vyukove-materialy-online>
- **Pokusy na doma**
<https://vida.cz/vida-na-doma?>
- **Výuka v projektech na dálku**
On-line kurz zdarma pro učitele a rodiče
<https://skolamujprojekt.cz/portfolio/1712>
- **vzdělávání „NaDálku“**, online nástroje vzdělávání Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy,
<https://nadalku.msmt.cz>
- **Česká televize – UčíTelka** (I. stupeň) a **Odpoledko** (II. stupeň), <https://decko.ceskatelevize.cz/>
- **Jak zvládnout výuku po uzavření škol:** tipy na online aplikace, <https://perpetuum.cz>
- **Digitální škola,**
www.soitron.com/cs/reseni-a-sluzby/edu-web/
- **EDUIN,**
<https://otevrenevzdelavani.cz/otevrene-zdroje/>
- **Procvičování školního učiva,**
www.umimeto.org
- **Elektronické učebnice, online prostředí pro výuku,**
www.fraus.cz/ucenidoma
- **NOVÁ ŠKOLA, s.r.o.**, nakladatelství učebnic,
www.ucebnice-online.cz
- **Školy jsou zavřené, jak učit děti na dálku?** Vítězové učitelské ceny radí kolegům, jak uchopit těžký úkol,
www.rodicevitani.cz
- **Environmentální portál Muzea regionu Valašsko.**
On-line zábava a zajímavé poznání, čekají vás hry, filmy, virtuální prohlídky a spoustu dalšího.
Hrajte zde: bit.ly/3bMgEMN

Učíme se venku

Otevřený společný projekt mnoha organizací. LÍSKA je jednou z nich. Spojuje učitele, rodiče i odborníky. Podporuje hru a učení venku jako předpoklad zdravého rozvoje dětí.

Od dubna do poloviny června, od pondělí do pátku, bude zveřejněna jedna aktivita/výzva na webech www.mesickolnichzahrad.cz/cz/skola-doma.html a <https://ucimesevenku.cz/skola-doma/> a sociálních sítích.

JARNÍ VOŇAVÉ UČENÍ, březen – květen

Lekce, aktivity, knihy a pomůcky, které lákají ven hned na jaře.
<https://ucimesevenku.cz/jaro/>

JARNÍ BYLINKOVÁ KAMPAŇ S Herbadentem, březen – květen
HRAVÝ HERBÁŘ – pojdte a seznamte se s našimi skřítky, pátrejte po bylinkách, pečujte, tvořte a ochutnávejte. Herbář plný bylinek nabízí tvořivé nápady pro rodiny s dětmi, ale také učitelé z MŠ a 1. st. ZŠ: www.jdeteven.cz/cz/hravy-herbar

ČÍSLA VENKU

V praxi si změřit a vyzkoušet, jaký je rozdíl mezi jedním centimetrem čtverečním, jedním decimetrem čtverečním a jedním metrem čtverečním. Aktivity (nejen pro rodiny) na webu <https://ucimesevenku.cz/cisla-venku/#dm2> nebo na www.mesickolnichzahrad.cz

OKNO DO PŘÍRODY

<https://ucimesevenku.cz/skola-doma-aktivity/>

Aktivity vznikají díky spolupráci Nadace Proměny Karla Komárka, Tereza a UČÍME se VENKU

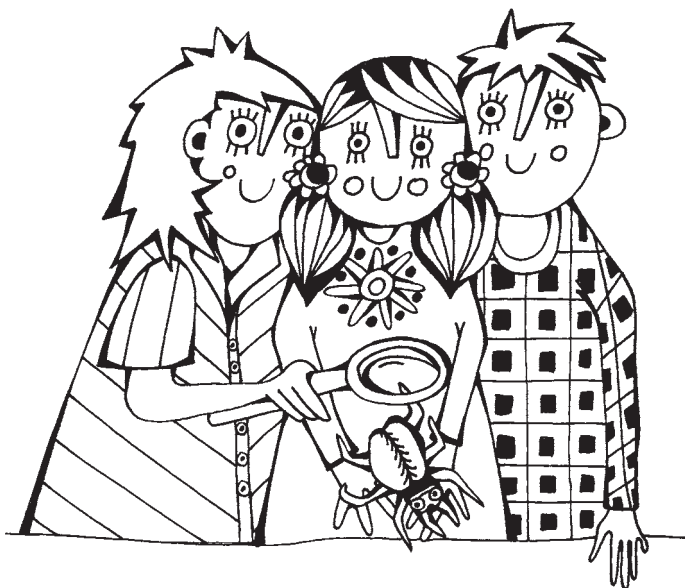
DNY, KTERÉ TÁHNOU VEN (NEJEN) DRUŽINY VENKU 2

<https://ucimesevenku.cz/druziny2>

Inspiraci hledejte na www.ucimesevenku.cz/stahuji nebo ve skupině www.facebook.com/groups/ucimesevenku/

Chaloupky připravily přehled materiálů pro výuku venku,
www.chaloupky.cz/ucime-se-venku

Pokud hledáte inspiraci ven, rozhodně se připojte ke skupině UČÍME se VENKU nebo prozkoumejte www.ucimesevenku.cz

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování.

Více na www.fairtrade-cesko.cz/fairtrade/co-je-fairtrade

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- místním podporovatelem **fair trade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>

Kancelář LISKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchodem kolem prodejny kol, do dvora, vstup je ze zadní části budovy, nebo přímo dvorem od budovy OSSZ).

Otevřeno:
pondělí – čtvrtek,
8.30–16.00 hodin

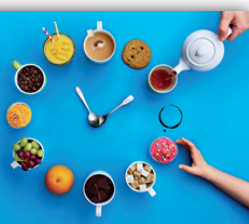
Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaje, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité Lukášovy hračky a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko www.liska-evvo.cz/doc/fairtrade-cesko-a-slovensko-prinasi-novinky-ze-sveta-fairtrade
<https://fairtrade-cesko.cz/>

NOVINKY ZE SVĚTA FAIRTRADE

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky, bezobalu

■ Lískový web
www.poctivevyrobene.cz

■ Regionální značky
www.regionalni-znacky.cz

■ **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobyzkraje.cz

■ Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska.**
www.iskopanice.cz

■ **Mapa českých biopotravin,**
<https://kde.lovime.bio/>

■ **EKOFOOD**
Propojuje místní farmáře se zákazníky, kteří chtějí nakupovat kvalitní a čerstvé potraviny bez přidaných látek.
www.ekofood.cz

■ **Nabídka farmářských a bio produktů**
Eko sady Komňa, www.biosvestky.cz

Ekofarma Javorník Štítná, Mléko do škol,
Ing. Radka Barboříková, tel.: +420 731 210 48

Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování. Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd. Více na www.veronica.cz či www.umenivibirat.cz

Kde LÍSKA pomáhá

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhačovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDEĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísní – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětově nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcky k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Publikace z edice LÍSKY Oříšek

- **Říkáanky Skřítci a skřítkušky z ovocného sadu**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Říkáanky Skřítci a skřítkušky z lískového lesa**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem**, Lenka Pavelčíková, cena 150 Kč.
- **Metodické listy Jak učit POLY, 4 ML Život v půdě**, cena 40 Kč, <http://www.liska-evvo.cz/doc/edicnim-centrum-orisek-1>

Objednávky na infoevvo@seznam.cz. Účtujeme poštovné.

- **Lískové osvětové kampaně** <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>
- **Přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete v Kalendáři akcí na webu Lísky <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky najdete na** <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji
Sdružení Líska / ŽABAKO – žakovská badatelská konference

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

